

Kadernota 2020 Reflecteren en vooruitzien

Inhoudsopgave kadernota 2020

Kadernota 2020	1
Inhoudsopgave kadernota 2020	2
Inleiding	3
Aanbiedingsbrief	4
Financieel perspectief 2020 - 2023	7
Totaaloverzicht nieuw beleid	8
Meicirculaire 2019	10
Strategische opgaven	12
Inleiding	13
Strategische opgave Samen sterk in de regio	14
Strategische opgave Kerngericht werken	16
Strategische opgave Duurzaamheid	19
Strategische opgave Visie op transformatie sociaal domein	21
Strategische opgave Visie op dienstverlening	24
Strategische opgave Omgevingswet	26
Coalitieakkoord	29
Inleiding	30
Nieuw beleid	31
Organisatieontwikkeling	33
Inleiding	34
Nieuw beleid	35
Overige ontwikkelingen	39
Inleiding	40
Nieuw beleid	41
Concept paragrafen	44
Weerstandsvermogen & risicobeheersing	45
Grondbeleid	47
InterBestuurlijk Programma	49
Vervangingsinvesteringen	51
Uitgangspunten	52
Rekentarieven belastingen en heffingen	55

Inleiding

Aanbiedingsbrief

Aan de gemeenteraad,

Inleiding

Hierbij bieden we u de Kadernota 2020 'Reflecteren en Vooruitzien' aan. De Kadernota 2020 is de tweede financiële uitwerking van het coalitieakkoord 'Samen, proactief en kerngericht!' van Gemeentebelangen Buren, VVD en PvdA voor de periode 2018 - 2022. Het is ook een eerste opstap naar een nieuwe vorm voor de Kadernota. Beknopter, meer strategisch en gericht op het voeren van de politieke discussie: reflecteren en vooruitzien. De prioriteiten van de raad zijn het vertrekpunt geweest voor de opzet van deze kadernota.

Deze kadernota bieden we u als raad aan om richting te geven. We vragen u nog niet om budgettaire keuzen te maken, maar om dit pas in het najaar bij de begroting 2020 te doen. Dit doen we omdat blijkt dat door diverse financiële ontwikkelingen, waar we geen invloed op hebben gehad, er geen budget ruimte is om keuzes uit te maken. Net als vele gemeenten met ons. Denk daarbij aan de tekorten op het sociaal domein, de ontwikkelingen rondom de cao en de bijdrage rondom de gemeenschappelijke regelingen. De financiële effecten van de Meicirculaire hebben we in beeld gebracht en meegenomen in het meerjarenperspectief. De Meicirculaire is positief uitgevallen, maar na de verwerking van dit positieve effect, blijft toch nog een negatief meerjarenperspectief over.

Via deze kadernota willen we een denkrichting van u krijgen welke wij verder zullen uitwerken voor de begroting 2020. Dit willen we via een zorgvuldig en goed doordacht proces doen, waarbij we aandacht geven aan de nodige beleidskeuzes en ook een keuze maken in de dekkingsmogelijkheden. In deze kadernota 2020 bieden wij daarom een financieel meerjarenperspectief aan waarin de gevolgen van de door u te maken keuzes in beeld zijn gebracht en geven we een overzicht van de dekkingsmogelijkheden waaruit een keuze moet worden gemaakt.

Doel en opzet van de Kadernota

Deze kadernota is een eerste opstap naar een nieuwe vorm van de kadernota. De nieuwe vorm van de kadernota is bedoeld om de informatie te bieden die de raad nodig heeft om heldere strategische kaders voor de toekomst te bepalen. Dat betekent dat we beknopt en overzichtelijk inzicht bieden in de beleids- en financiële keuzes die de raad kan maken. Deze beknopte kadernota biedt een inleiding met een totaaloverzicht van de mogelijke keuzes, een financieel meerjarenperspectief en een uitwerking van de strategische doelen. De uitgangspunten en verplichte paragrafen zijn in de bijlage opgenomen. De doelen van de programma's en de prestaties per taakveld zijn in deze kadernota nog niet uitgewerkt. Dat doen we wel in de begroting op basis van de gemaakte keuzes bij de kadernota.

De kadernota is een vooruitblik op de begroting en heeft als doel om richting te bepalen en nog scherpere keuzes te maken binnen de al gestelde prioriteiten voor de komende jaren. In de kadernota geven we weer wat de stand van zaken nu is en welke ontwikkelingen op ons afkomen, zoals de strategische opgaven.

Ontwikkeling van de gemeente Buren

Willen we een zelfstandige gemeente blijven, gaan we intensiever samenwerken met andere gemeenten of willen we voorsorteren op gemeentelijke herindeling?

De raad heeft in het voorjaar van 2017 een richting gekozen in deze discussie. Rondom de notitie 'Samenwerken aan samenwerken' is een SWOT analyse uitgevoerd door Berenschot. De uitgangspunten hiervan dienen als basis en uitgangspunt voor de opzet van deze kadernota: "Buren blijft zich de komende jaren ontwikkelen vanuit het perspectief van een zelfstandige gemeente. We zoeken samenwerking op die terreinen die voordeel opleveren voor Buren, waarbij de kwetsbaarheid wordt verminderd, kosten worden verlaagd dan wel de kwaliteit wordt verhoogd."

Binnen deze kadernota kijken we naar twee richtingen die van invloed zijn op de manier waarop we deze keuze als een zelfstandige gemeente Buren gaan vormgeven: (1) de strategische opgaven die we hebben en (2) financiële ontwikkelingen die op ons afkomen.

1. De strategische opgaven die we hebben

De laatste jaren zijn er veel extra taken en opgaven naar gemeenten gegaan. Ook de wereld om ons heen is veranderd door economische en technische ontwikkelingen en samenwerkingsbewegingen. Hierdoor zijn ook de eisen aan gemeenten veranderd en de opgaven waarvoor we ons gesteld zien. Kunnen we deze aan als gemeente Buren? Hebben we nu en in de toekomst voldoende capaciteit, competenties en budget hiervoor? Om dit te kunnen beoordelen hebben we strategische opgaven geformuleerd voor de gemeente Buren. In de gemeente Buren spreken we van strategische opgaven als het onderwerpen zijn die politiek gevoelig liggen, (maatschappelijke) strategische doelstellingen nastreven, een impact hebben op de hele organisatie, strategisch en complex van aard zijn, meerdere jaren doorlopen en een veelheid aan projecten en/of inspanningen in zich heeft. Voor het bepalen van de strategische opgaven voor de gemeente Buren is gekeken naar de drie thema's van de raad, de opgaven binnen het coalitieakkoord 'Samen, proactief en kerngericht 2018-2022' van de gemeente Buren, de opgaven binnen het Interbestuurlijk Programma (IBP) en de opgaven die vanuit de VNG, de regio en de provincie Gelderland prioriteit hebben. In samenhang komen we daarmee op de volgende zes strategische opgaven voor de gemeente Buren voor 2019-2022:

1. Samen sterk in de regio
2. Kerngericht werken
3. Duurzaamheid
4. Visie op transformatie sociaal domein
5. Visie op dienstverlening
6. Omgevingswet

Dit betekent, gezien de opgaven die op ons afkomen, dat we sterk in de kern (bedrijfsvoering en kwaliteit) moeten zijn, willen we een goed functionerende zelfstandige gemeente blijven die de strategische opgaven kan uitvoeren. Onze strategische HRM kant moet goed op orde zijn om ervoor te zorgen dat we de juiste mensen op de goede plek hebben en vooruit kunnen kijken. Maar ook onze financiën moeten op orde zijn waarbij we duidelijk zicht hebben op toekomstige ontwikkelingen.

De voorstellen nieuw beleid zijn onderverdeeld en gerangschikt in vier categorieën: (1) Strategische opgaven, (2) Coalitieakkoord, (3) Organisatieontwikkeling en (4) overig. Deze volgorde kan ook de rangorde vormen van de te maken keuzes voor nieuwe beleid bij de begroting 2020.

Gaan de strategische opgaven de koers bepalen van onze organisatie en ons onderscheidend vermogen vormen binnen de regio? De strategische opgaven vormen dan onze bestemming; hierin gaan we ons ontwikkelen als gemeente met dit einddoel voor ogen. Daarnaast hebben we nog een aantal onderwerpen binnen het coalitieakkoord die niet binnen de strategische opgaven vallen, maar die we ook willen realiseren.

Om deze bestemming te bereiken, moet onze organisatie hier wel in toegerust zijn. Immers, als onze organisatie niet op orde is, kunnen we niet verder ontwikkelen en uitvoering geven aan alle opgaven. Op sommige plekken in de organisatie kunnen we op dit moment niet ontwikkelen omdat de basis niet op orde is. Denk hierbij aan strategische advisering op het vlak van HRM en financiën.

Er blijven nog een aantal voorstellen over die geen plek hebben in de genoemde punten hierboven maar wel binnen het coalitieakkoord vallen en een aantal overige onderwerpen. Deze punten hebben we onder 'overig' gezet en zijn voorstellen die bijvoorbeeld voortkomen uit bestaand beleid en verplichtingen.

2. De financiële ontwikkelingen die op ons afkomen

Uit deze kadernota blijkt dat we voor een financiële uitdaging staan de komende jaren. Met name het tekort in het sociaal domein en de stijgende bijdrage aan gemeenschappelijke regelingen zorgen ervoor dat we op dit moment geen structureel geld beschikbaar hebben voor nieuwe wensen. Het uitvoeren van de strategische opgaven gaat de komende jaren ook geld kosten. Het is op dit moment nog niet helder wat die kosten zullen zijn.

Kijkend naar onze ambities, wensen en opgaven die we te realiseren hebben kunnen we concluderen dat u als raad keuzes moet maken. Om deze keuze te ondersteunen hebben we een begrotingsscan uitgevoerd. We hebben de begrotingen van de afgelopen jaren met elkaar vergeleken en ook met een aantal vergelijkbare gemeenten. Uit deze scan zijn een aantal mogelijke zoekrichtingen voor budgetruimte gekomen. Wij stellen u voor deze zoekrichtingen in de zomer en voor de behandeling van de begroting nader te laten onderzoeken en willen in september 2019 met de raad verkennen

welke zoekrichtingen we kunnen inzetten om tot een sluitende begroting te komen. Daarnaast hebben we gekeken naar de inzet van de IBP gelden.

Toekomstperspectief

Kijkend naar onze ambities, de verwachte financiële positie voor de komende jaren en de opgaven waar we voor staan; kunnen we concluderen dat we een goed gesprek met elkaar moeten gaan voeren. En dat we keuzes moeten maken en een richting bepalen. Nu misschien wel meer dan ooit. We zullen samen de schouders eronder zetten en misschien wel gewaagde keuzes maken. Willen we onze ambitie waarmaken om zelfstandig door te gaan, dan moeten we financiële ruimte gaan zoeken. Het ambitieniveau van u als raad is daarbij bepalend. Gaan we door op dezelfde voet en accepteren we dat we ook risico's lopen? Of willen we innoveren, door-ontwikkelen en inzetten op kwaliteit? Als we door willen gaan op dezelfde voet en zelfstandig willen blijven, zullen we in ieder geval moeten zoeken naar financiering voor de basis uitvoering van onze organisatie. De vraag welke zoekrichtingen we daarvoor verder gaan uitwerken voor de begroting 2020 zullen we in september in samenspraak van college en raad moeten beantwoorden. Willen we daarnaast op de strategische opgaven en het coalitieakkoord verder ontwikkelen (en dus gaan voor kwaliteit en innovatie), dan moeten we nog meer financiële ruimte zoeken en/of gaan kijken naar oplossingen binnen samenwerking in meer of mindere mate in de regio.

Financieel perspectief 2020 - 2023

Op 6 november 2018 stelde u als raad de begroting 2019 vast. De meerjarenbegroting gaf toen onderstaand meerjarenperspectief.

(- is negatief, + is positief, bedragen x € 1.000)

Tabel 1: 'financieel perspectief'	2020	2021	2022	2023
Vastgestelde meerjarenbegroting 2020 - 2023	33	117	8	405

In de eerste helft van 2019 nam u als raad besluiten met financiële gevolgen voor de meerjarenbegroting, zoals o.a. de tweemaandsrapportage maart-april 2019. Verder moeten we rekening houden met het tekort in het sociaal domein en enkele autonome ontwikkelingen. We hebben ook de voorstellen voor noodzakelijk en wenselijk nieuw beleid in beeld gebracht, die gevolgen hebben voor de meerjarenbegroting.. Er zijn geen voorstellen voor wettelijk nieuw beleid, de wettelijke verplichting rond de GGZ heeft geen gevolgen voor de meerjarenbegroting. Tot slot verscheen op 31 mei de Meicirculaire, in het hoofdstuk Meicirculaire 2019 staat deze toegelicht.

Al deze ontwikkelingen zijn van invloed op het saldo in tabel 1. Dit brengen we in beeld bij tabel 2.

- is negatief, + is positief, bedragen x € 1.000)

Tabel 2 'ontwikkelingen nieuw beleid en autonome ontwikkelingen'	2020	2021	2022	2023
Vastgestelde meerjarenbegroting 2020 - 2023	33	117	8	405
1. <i>Genomen raadsbesluiten tot en met juni 2019</i>				
- Tweemaandsrapportage maart - april 2019 (D.032378)	- 186	- 186	- 186	- 186
- Groenbeheer buitensport (D.026741)	- 29	- 29	- 29	- 29
- Bijdrage gemeenschappelijke regelingen (D.030813)	- 425	- 425	- 425	- 425
2. Tekort sociaal domein	- 1.500	- 1.500	- 1.500	- 1.500
3. <i>Nieuw beleid</i> ¹				
- Noodzakelijk	- 315	- 231	- 231	- 231
- Wenselijk	- 376	- 334	- 334	- 334
4. Autonome ontwikkelingen: Cao- en indexering	- 300	- 300	- 300	- 300
5. Meicirculaire 2019 ²	+ 669	+ 461	- 65	- 76
Meerjarenbegroting 2020 - 2023 inclusief nieuw beleid en autonome ontwikkelingen	- 2.429	- 2.427	- 3.062	- 2.676

¹ Betreft twee voorstellen noodzakelijk nieuw beleid en zes voorstellen wenselijk nieuw beleid. Zie [totaaloverzicht nieuw beleid](#).

² Voor een nadere toelichting hierop verwijzen we naar het hoofdstuk [Meicirculaire 2019](#).

Uit tabel 2 blijkt dat we voor een financiële uitdaging staan de komende jaren. Met name het tekort in het sociaal domein en de stijgende bijdrage aan gemeenschappelijke regelingen zorgen ervoor dat we op dit moment geen structureel geld beschikbaar hebben voor nieuw beleid.

Bij deze kadernota brengen we de voorstellen voor nieuw beleid wel in beeld, maar stellen we de gemeenteraad voor ze pas bij de begroting 2020 te behandelen en af te wegen. Daarom schetsen we in Tabel 3 het meerjarenperspectief zonder de voorstellen nieuw beleid. Daarmee ontstaat een beeld van de harde, dan wel verplichte dekkingsopgave voor 2020 en later jaren.

Toekomstperspectief

Zoals gezegd, kijkend naar onze ambities, de verwachte financiële positie voor de komende jaren en de strategische opgaven waar we voor staan; kunnen we concluderen dat we een goed gesprek met elkaar moeten gaan voeren. En dat we keuzes moeten maken en een richting bepalen. Nu misschien wel meer dan ooit. We zullen samen de schouders eronder moeten zetten en misschien wel gewaagde keuzes durven te maken.

Dekkingsmogelijkheden

We zijn op zoek gegaan naar dekkingsmogelijkheden, om tot een sluitende begroting te kunnen komen.

We komen dan tot drie mogelijkheden:

1. IBP gelden

We stellen voor om de reservering voor het Interbestuurlijk Programma (de IBP gelden) in te zetten als dekking.

2. Budgetruimte uit zoekrichtingen

Zoals gemeld in de aanbiedingsbrief hebben we een begrotingsscan uit laten voeren. Uit deze scan zijn zoekrichtingen gekomen voor mogelijke ruimte in de begroting. De zoekrichtingen betreffen structurele en incidentele posten. Structurele zoekrichtingen betreffen bijvoorbeeld budgetten die nog voor oud beleid in de begroting zitten en budgetten die al een aantal jaren niet volledig benut worden. Het kan ook gaan om budgetvoordelen die kunnen ontstaan door een ander waardering- en afschrijvingsbeleid. Incidentele zoekrichtingen gaan in de richting van zogenaamd 'bevroren vermogen' in (bestemmings-)reserves. De bandbreedte van het totaal aan zoekrichtingen bedraagt structureel tussen € 0,- en € 1.050.000,- en incidenteel tussen € 0,- en € 500.000,-. Waarbij we ons dienen te realiseren dat niet alle zoekrichtingen meteen in 2020 in budgetruimte zullen resulteren. De komende zomerperiode willen we onderzoeken in welke zoekrichting we daadwerkelijk dekking zouden kunnen realiseren en wat daar voor nodig is. Wij stellen u voor om vervolgens in september 2019 samen met de raad te verkennen welke van deze zoekrichtingen we kunnen inzetten om tot een sluitende begroting te komen.

3 Onbenutte belastingcapaciteit

De gemeente heeft de vrijheid om een hogere belasting op te leggen. De wenselijkheid van de inzet van deze dekkingsmogelijkheid zal in september tijdens het gesprek van college en raad over de zoekrichtingen worden verkend. De onbenutte belastingcapaciteit van de gemeente Buren bedraagt € 1,8 miljoen. De onbenutte belastingcapaciteit is het bedrag dat nog aan extra inkomsten kan worden gegenereerd door de gemeentelijke belasting te verhogen, waarbij 1 % stijging ongeveer gelijk staat aan een extra opbrengst van 60.000 euro. Daarbij wordt uitsluitend rekening gehouden met de onroerende-zaakbelastingen, omdat de meeste andere belastingen en heffingen kostendekkend of van geringe betekenis zijn. Voor de berekening wordt de ruimte tussen de eigen tarieven (volgens deze begroting) en het normtarief voor de zogenoemde artikel 12-gemeenten genomen.

Zie de financiële uitwerking hiervan en de effecten op de meerjarenbegroting in tabel 3

(- is negatief, + is positief, bedragen x € 1.000)

Tabel 3 'Dekkingsmogelijkheden en zoekrichtingen'	2020	2021	2022	2023
Meerjarenbegroting 2020 - 2023 incl. voorstellen nieuw beleid en autonome ontwikkelingen	- 2.429	- 2.427	- 3.062	- 2.676
Dekkingsmogelijkheden				
-Reservering InterBestuurlijk Programma	434	867	872	872
-Budgetruimte uit zoekrichtingen	ntb*	ntb*	ntb*	ntb*
-Onbenutte belastingcapaciteit	ntb*	ntb*	ntb*	ntb*
Meerjarenbegroting 2020 - 2023 na dekkingsmogelijkheden en zoekrichtingen	- 1.995	- 1.560	- 2.190	- 1.804

*ntb: nog te bepalen in de sessie met de raad in september 2019

Totaaloverzicht nieuw beleid

Structureel/ Incidenteel	Onderwerp	Strategische opgave Coalitieakkoord Organisatieontwikkeling/ overig	Bedrag Inves- tering	Afschr. termijn	Lasten 2020	Lasten 2021	Lasten 2022	Lasten 2023
	Wettelijk							
	Geen							
	Totaal wettelijk							
	Noodzakelijk							
Structureel	Strategische advisering en verantwoording	Organisatieontwikkeling			207.000	207.000	207.000	207.000
Incidenteel	Tijdelijke formatie projectregisseur	Strategische opgave Omgevingswet			100.000			
Structureel	Duurzame instandhouding klompenpaden	Coalitieakkoord			7.500	23.500	23.500	23.500
	Totaal noodzakelijk				314.500	230.500	230.500	230.500
	Wenselijk							
Incidenteel	Kerngericht werken uitvoeringsplan	Strategische opgave Kerngericht werken			50.000			
Structureel	Preventie, ontwikkeling lokaal sportbeleid en activering	Strategische opgave Visie op transformatie sociaal domein			100.000	100.000	100.000	100.000
Structureel	Formatie-uitbreiding inkoop	Organisatieontwikkeling			161.000	161.000	161.000	161.000
Structureel	Actualisering begraafplaatsenbeleid	Overige ontwikkelingen	132.000	25	40.000	48.000	48.000	48.000
Structureel	Kosten jaarcontrole accountant	Overige ontwikkelingen			25.000	25.000	25.000	25.000
	Wenselijk		132.000		376.000	334.000	334.000	334.000

Meicirculaire 2019

De uitkomst van de meicirculaire 2019 is positief. We ontvangen meer geld ten opzichte van de vorige circulaire. Hoeveel we meer ontvangen geven we weer in tabel 1. De meicirculaire zorgt er ook voor dat we de begroting op sommige onderdelen moeten aanpassen. Welke onderdelen dit zijn, geven we weer in tabel 2. Uiteindelijk ontstaat het saldo dat van invloed is op het financieel meerjarig perspectief. Dit saldo nemen we mee in het hoofdstuk [Financiële positie komende vier jaar](#) en verklaren we in tabel 3.

Dit hoofdstuk eindigen we met een korte toelichting op alle ontwikkelingen.

(Bedragen x € 1.000, + = voordeel, - = nadeel)

Tabel 1	2020	2021	2022	2023
Meicirculaire 2019	+ 1.147	+ 860	+ 350	+ 271

In de meicirculaire staan vier onderwerpen genoemd, waarmee we de meerjarenbegroting moeten corrigeren. Drie met een negatief effect: we krijgen extra gelden, maar tegelijkertijd moeten we ook meer geld reserveren in de begroting. Eén met een positief effect: we krijgen minder geld, maar kunnen ook budget verlagen in de begroting. De volgende correcties moeten plaatsvinden:

- is negatief, + is positief, bedragen x € 1.000)

Tabel 2	2020	2021	2022	2023
Uitkomst meicirculaire 2019	1.147	860	350	271
<i>Negatief</i>				
1. Loon- en prijsstijging sociaal domein	- 436	- 388	- 404	- 336
2. Verhoging taalniveau statushouders	- 31	0	0	0
3. Nieuwe Wet verplichte Geestelijke gezondheidszorg	- 28	- 28	- 28	- 28
<i>Positief</i>				
1. Brede impuls combinatiefuncties/buurtsportcoaches	17	17	17	17
Uitkomst meicirculaire 2019 na correctie en in te zetten als algemeen dekkingsmiddel	669	461	- 65	- 76

Het financieel effect voor het jaar 2022 en 2023 wordt hierdoor negatief voor de stand van de kadernota. De financiële gevolgen voor de jaren 2020 en 2021 blijven positief en daarmee een positief effect op de kadernota. Bovenstaand saldo is in hoofdlijnen te verklaren in drie redenen:

(- is negatief, + is positief, bedragen x € 1.000)

Tabel 3	2020	2021	2022	2023
1. Jeugdhulp, extra middelen	327	327	0	0
2. Trap op – trap af systematiek (compensatie loon-prijs)	392	183	- 23	- 33
3. Uitnames waarbij de begroting niet is aan te passen	- 50	- 49	- 42	- 43
Uitkomst meicirculaire 2019 na correctie en in te zetten als algemeen dekkingsmiddel	669	461	- 65	- 76

Toelichting mutaties begroting (tabel 2)

Loon- en prijsstijging sociaal domein

De loon- en prijsbijstelling ten behoeve van de Wmo huishoudelijke verzorging, Wet op de Jeugdhulp en onderdeel Participatie.

Verhoging taalniveau statushouders

In aanloop naar het nieuwe inburgeringsstelsel hebben Rijk en gemeenten bestuurlijke afspraken gemaakt over de versterking van het taalniveau van statushouders die onder de huidige Wet

inburgering inburgeren. Het Rijk stelt extra middelen ter beschikking waarmee wordt beoogd dat gemeenten zich oriënteren op de regierol inburgering, zodat een soepele overgang naar het nieuwe stelsel wordt bevorderd.

Naast de kosten ten behoeve van het verhogen van het taalniveau van de groep statushouders die door de Wet Inburgering 'tussen de wal en het schip' vallen dienen er middelen te worden gereserveerd voor de voor Veranderopgave Inburgering 2021.

Nieuwe Wet verplichte Geestelijke gezondheidszorg

Op 1 januari 2020 gaat de nieuwe Wet verplichte Geestelijke gezondheidszorg (hierna: de WvGgz) in. Samen met de Wet Zorg en Dwang (Wzd) vervangt de WvGgz de huidige Wet Bijzondere opnemingen psychiatrische ziekenhuizen (Wet Bopz). De WvGgz maakt het mogelijk om verplichte zorg, zoals het toedienen van verplichte medicatie of het uitoefenen van toezicht, poliklinisch of bij iemand thuis in te zetten. Daarmee kunnen we verplichte opname in een instelling, een enorm ingrijpende gebeurtenis, maar op dit moment nog vaak de enige manier om iemand te helpen en het gevaar weg te nemen, in de toekomst in veel gevallen voorkomen. De nieuwe wetgeving betekent voor gemeenten dat zij hun werkprocessen voor 1 januari 2020 moeten inrichten op de nieuwe taken. Het Rijk stelt (voldoende) middelen beschikbaar voor de daadwerkelijke uitvoering van de ze nieuwe taken. De voorbereidingen voor de implementatie vinden op dit moment plaats op schaalniveau van Gelderland-Zuid.

Brede impuls combinatiefuncties/buurtsportcoaches

De bijdrage die we via de algemene uitkering ontvangen voor de combinatiefunctionaris is met € 25.500 naar beneden bijgesteld. We kunnen het budget in de begroting met maximaal € 17.000 verlagen, omdat hier een contract aan ten grondslag ligt.

Verklaring saldo ten behoeve meerjarig financieel perspectief (tabel 3)

Jeugdhulp, extra middelen

Het kabinet heeft besloten extra middelen toe te voegen aan het jeugdhulpbudget. Aanvullend wordt onderzoek verricht om te kunnen bepalen of, en zo ja in welke mate, gemeenten structureel extra middelen nodig hebben. Daarnaast worden de komende maanden bestuurlijke afspraken gemaakt tussen Rijk en VNG over hoe het jeugdhulpstelsel effectiever, efficiënter en beter kan gaan functioneren.

Trap op – trap af systematiek (compensatie loon- prijsindexering)

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Volgens het systeem van 'samen de trap op en samen de trap af' hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van het gemeentefonds. In de Kadernota nemen we structureel € 300.000 op voor loon- en prijsindexering. Alleen in 2020 worden we hiervoor volledig gecompenseerd. Vanaf 2021 ontvangen we minder.

Uitnames waarbij de begroting niet is aan te passen

1. Beheerovereenkomst Digitaal Stelsel Omgevingswet – Landelijke Voorziening (€ 31.500); De overeenkomst regelt onder andere de inhoud en de uitvoering van de beheertaak, de financiering en de samenwerkingsafspraken voor een optimale werking van deze voorziening.
2. Landelijke vreemdelingenvoorzieningen (€ 10.000); Rijk en gemeenten maakten samenwerkingsafspraken voor de ontwikkeling van Landelijke Vreemdelingenvoorzieningen waar vreemdelingen zonder recht op verblijf of rijksopvang begeleid worden naar een bestendige oplossing voor hun situatie, waarbij hen onderdak wordt geboden.
3. Nadeel Brede impuls combinatiefuncties/buurtsportcoaches (€ 8.500); zie toelichting bij mutaties begroting.

Strategische opgaven

Inleiding

Wat zijn de strategische opgaven?

In de gemeente Buren spreken we van strategische opgaven als het onderwerpen zijn die politiek gevoelig liggen, (maatschappelijke) strategische doelstellingen nastreven, een impact hebben op de hele organisatie, strategisch en complex van aard zijn, meerdere jaren doorlopen en een veelheid aan projecten en/of inspanningen in zich heeft. Voor het bepalen van de strategische opgaven voor de gemeente Buren is gekeken naar de drie thema's van de raad, de opgaven binnen het coalitieakkoord 'Samen, proactief en kerngericht 2018-2022' van de gemeente Buren, de opgaven binnen het Interbestuurlijk Programma (IBP) en de opgaven die vanuit de VNG, de regio en de provincie Gelderland prioriteit hebben. In samenhang komen we daarmee op de onderstaande zes strategische opgaven voor de gemeente Buren voor 2019-2022. We vragen de raad bij de Kadernota 2020 de volgende strategische opgaven vast te stellen:

1. Samen sterk in de regio
2. Kerngericht werken
3. Duurzaamheid
4. Visie op transformatie sociaal domein
5. Visie op dienstverlening
6. Omgevingswet

Context

Binnen de opgave Samen sterk in de regio kijken we naar ons onderscheidend vermogen. Wat willen we halen en wat kunnen we brengen binnen de regio? En hoe gaan we ons als regio profileren in het land? Door ons als Buren te onderscheiden en te investeren in onze organisatie, zijn we niet alleen toekomstgericht, maar kunnen we ook wat 'brengen' richting andere gemeenten en een voortrekkersrol pakken. Hiermee versterken we onze bestuurskracht. Niet alleen door meer invloed, maar ook door in te zetten op samenwerking in de regio en een innovatieve bestuursstijl.

In de regio werken we al deels samen in de uitvoering. Dit kunnen we verder versterken door te gaan samenwerken op zowel inhoud (kennis uitwisselen) als op het realiseren van onze opgaven (gezamenlijk investeren en innoveren). Daarnaast kijken we hoe we onze sterke punten hierbij kunnen inzetten zoals ons grote grondgebied voor bijvoorbeeld het verpachten van grond voor windmolens aan andere gemeenten. Dit draagt weer bij aan doelstellingen van de opgave duurzaamheid. Duurzaamheid is naar waarschijnlijkheid een opgave die we sterk kunnen en moeten oppakken in de regio gezien steeds minder vrijblijvende afspraken die op dit vlak worden gemaakt.

Kerngericht werken gaat zich de komende jaren steeds meer inzetten op het ondersteunen van de samenleving en het oppakken van de faciliterende rol van de overheid. Bewoners zijn steeds meer zelf aan zet, kunnen en willen meebepalen en zelf zaken uitvoeren. We willen meer mogelijk maken daarin. Niet alleen omdat het financieel niet anders kan, maar ook omdat we mensen in hun kracht willen zetten. Bewoners kunnen soms meer doen met minder geld dan de overheid, kennen de problemen en oplossingen soms beter en zorgen voor meer draagvlak in de omgeving. Zo laten diverse gemeenten bewoners bepalen hoe het groenonderhoud eruit ziet of voeren zij het zelf uit. De omgevingswet sluit aan bij deze beweging. We willen als overheid minder regels en meer mogelijk maken voor de samenleving.

Binnen het sociaal domein haken we ook aan bij het versterken van de eigen kracht en het vermogen van bewoners. We zetten meer in op preventie en het langer zelfstandig thuis wonen. Dit zal in het begin mogelijk meer investeringen vergen, maar kan later leiden tot een kostendaling. Het hoofddoel is echter dan mensen zo lang mogelijk en zo prettig mogelijk thuis kunnen blijven wonen in hun eigen omgeving.

De visie op dienstverlening is in het verlengde hiervan. Niet alleen binnen het sociaal domein gaat er steeds meer digitaal en willen we de dienstverlening dicht bij huis organiseren. Dit is een ontwikkeling die geldt voor onze gehele dienstverlening.

Strategische opgave Samen sterk in de regio

In een notendop

De gemeente Buren gaat uit van eigen kracht in het bestuur en de organisatie en het behoud van een eigen identiteit. De afgelopen jaren is de wereld om ons heen echter flink veranderd en zullen we als gemeente Buren een visie moeten vormen over onze positionering in de regio. Rondom de grote opgaven waar we voor staan en de extra taken die we al hebben gekregen, kijken we naar hoe sterk ons vermogen is om dit takenpakket op te pakken. Hierbij onderzoeken we aspecten zoals de veranderingen van de bestuurlijke krachtsverhoudingen, onze concurrentiepositie in de regio, samenwerking op het vlak van bedrijfsvoering, beleidsvorming en uitvoering, de positionering van centrumvoorzieningen en de versterking van onze bestuurskracht.

Wat willen we bereiken en hoe gaan we dat bereiken?

Speerpunten

De speerpunten zijn onder voorbehoud, gezien het feit dat de opdracht en de startnotitie nog niet opgesteld zijn. Vooralsnog definiëren we het volgende speerpunt:

1. Opstellen visie en ontwikkelingsplan

Graag wil het college in samenspraak met de raad een visie 'samen sterk in de regio' op met daarbij een vertaling naar het 'hoe' in een ontwikkelingsplan. Ook werken we het participatietraject uit per beleidsfase. In de visie komen verschillende onderdelen voor zoals de positionering in de regio. Binnen dit onderwerp kijken we naar welke positie we innemen als het gaat om de samenwerking met regio-gemeenten. Waarin willen we ons onderscheiden en waar nemen we het voortouw in. Wat gaan we brengen en halen hierbij.

Samenwerking in de regio, op het vlak van bedrijfsvoering, beleidsvorming en uitvoering, is geen doel op zichzelf maar moet een duidelijke meerwaarde hebben. Het draagt bijvoorbeeld bij aan efficiency, kwaliteit of verlaging van de kwetsbaarheid. De vraag hierbij is in welke mate we zelfstandig willen blijven. Binnen het onderwerp bestuurskracht wordt gekeken naar de bestuurlijke kwaliteit en stabiliteit. En in samenhang daarmee de sterkte van de organisatie en de financiële positie van de gemeente.

Welk nieuw beleid hoort bij deze strategische opgave?

Er is op dit moment nog geen nieuw beleid.

Welke taakvelden horen bij deze strategische opgave?**Hoofdtakvelden**

- Bestuur
- Bedrijfsvoering

Relatie met de taakvelden:

- Niet van toepassing

Welke prestaties horen bij deze strategische opgave?**Bestuurlijke prestaties**

1. Visie op samen Sterk in de regio

Operationele prestaties

1. Regionale bijeenkomst over centrumvoorzieningen in de regio
2. Ontwikkelingsplan van de visie op Samen sterk in de regio

Strategische opgave Kerngericht werken

In een notendop

We willen samen met onze inwoners werken aan de leefbaarheid in de verschillende kernen. Dat doen we al een aantal jaren en we bereiken mooie resultaten. We willen hier verder aan bouwen. Kerngericht werken vraagt om een open houding van de gemeente en om goede communicatie. De komende jaren willen we ons hierin verder ontwikkelen.

Wat willen we bereiken en hoe gaan we dat bereiken?

Speerpunten

1. Actief en betrokken gemeente

We willen een uitnodigende, actieve, betrokken en open organisatie zijn, waar inwoners zich gehoord, gezien en erkend voelen.

2. Maatwerk en zeggenschap in de verschillende kernen

We willen maatwerk in de verschillende kernen leveren. Samen met inwoners denken we na over veranderingen en ontwikkelingen in hun directe omgeving.

3. Lerende organisatie

We halen informatie op uit de samenleving om de dienstverlening te verbeteren. We onderzoeken behoeften van onze burgers en passen de dienstverlening daar op aan. We denken van buiten naar binnen.

Welk nieuw beleid hoort bij deze strategische opgave?

NIEUW BELEID 2020 - 2023			
Onderwerp	Kerngericht werken uitvoeringsplan	Team	Regie en projecten
Programma	Inwonerszaken	Teammanager	E. Jacobs
Taakveld	Samenkracht en burgerparticipatie	Portefeuillehouder	G.J. Keller
Soort nieuw beleid	Wenselijk		
1. Relatie met strategische opgaven	Ja, kerngericht werken		
2. Relatie met Coalitieakkoord	Ja.		
3. Relatie met organisatieontwikkeling			
4. Overige ontwikkelingen			

Motivatie nieuw beleid:

Doelstelling (Wat willen wij bereiken?):

Het hebben van een gerichte aanpak in de vorm van een uitvoeringsplan voor de in 2020 op te stellen visie op kerngericht werken. Inwoners moeten gehoord, gezien en erkend worden. We willen een uitvoeringsplan waarin staat hoe we ons kunnen ontwikkelen naar een gemeente die maatwerk levert aan de verschillende kernen en actief haar inwoners benadert om samen na te denken over veranderingen en ontwikkelingen in hun directe omgeving.

Prestaties (Wat gaan we daarvoor doen?):

In 2019 werken we aan de doelen van kerngericht werken die de gemeenteraad bij de programmabegroting 2019 heeft vastgesteld. Dit zal leiden tot een visie op Kerngericht werken in 2020. De visie zal in 2020 uitgewerkt worden in een uitvoeringsplan, met een gerichte aanpak en een beschrijving van de werkwijzen. In het uitvoeringsplan worden ook de (financiële) gevolgen van de implementatie van de visie voor de organisatie uitgewerkt. En wat dit betekent voor de samenwerking van de gemeente met inwoners en maatschappelijke organisaties.

Toelichting (Waarom?):

De gemeenteraad heeft kerngericht werken in de programmabegroting 2019 als belangrijk thema benoemd. Dit thema kwam voort uit het coalitieakkoord. In de kadernota 2020 wordt kerngericht werken bestempeld als een van de strategische opgaven voor de gemeente Buren.

Welke keuze heeft de raad (Wat is het alternatief?):

Om een uitvoeringsplan in 2020 op te kunnen stellen voor de uitwerking van de in dat jaar vast te stellen visie op kerngericht werken is er extra inzet nodig. Dit geldt ook voor de implementatie van de visie. Gegeven de ambitie uit het coalitieakkoord en de begroting 2019 om de visie te maken en uit te voeren, is het moeilijk een alternatief te benoemen. Een alternatief is bijvoorbeeld om de uitvoering van de visie niet of later te doen.

Specificatie raming (Prijs x aantal):

We schatten in dat we voor een uitvoeringsplan en de implementatie hiervan eenmalig € 50.000 nodig hebben in 2020. De structurele kosten voor de implementatie van de visie op kerngericht werken kunnen we beter inschatten wanneer de visie op Kerngericht werken afgerond is.

Vervoltraject (komt er nog een vervolg raadsvoorstel?):

Begin 2020 volgt er een raadsvoorstel voor de visie op Kerngericht werken.

Financiële aspecten

Exploitatie	2020	2021	2022	2023	
Uitgaven:	€ 50.000				
Inkomsten:					

--	--	--	--	--	--

Welke taakvelden horen bij deze strategische opgave?

Hoofdtakveld

- Samenkracht en burgerparticipatie

Relatie met de taakvelden:

- Onderwijsbeleid en leerlingenzaken
- Wijkteams
- Verkeer en vervoer
- Beheer overige gebouwen en gronden
- Openbaar groen en (openlucht) recreatie
- Economische ontwikkeling
- Milieubeheer
- Afval
- Ruimtelijke ordening
- Openbare orde en veiligheid
- Wonen en bouwen
- Overhead
- Bestuur

Welke prestaties horen bij deze strategische opgave?

Bestuurlijke prestaties

1. Visie kerngericht werken en inwonersparticipatie is vastgesteld in 2020.

Operationele prestaties

1. Opstellen en implementeren van een uitvoeringsplan voor kerngericht werken in 2020;
Zie hiervoor ook het voorstel nieuw beleid: Kerngericht werken uitvoeringsplan
2. Uitvoering geven aan het leefbaarheidsbudget voor inwonersinitiatieven.

Strategische opgave Duurzaamheid

In een notendop

Wij willen bijdragen aan een aantrekkelijke, leefbare wereld. Nu en ook voor toekomstige generaties. We gaan aan de slag met duurzaamheid en klimaat. Dit doen we door schone energie uit Buren op te wekken en het besparen van energie te stimuleren. Ook willen we zorgen dat Buren klaar is voor de veranderende weersomstandigheden. Als gemeente willen we daarbij zelf het goede voorbeeld geven en we willen meer bewustzijn creëren bij onze inwoners.

Wat willen we bereiken en hoe gaan we dat bereiken?

Speerpunten

1. Energie

Wij willen energie neutraal zijn in 2050. We willen de visie op klimaat en duurzaamheid vaststellen. De doelen die we in het Gelders Energie Akkoord hebben afgesproken zijn hierbij leidend.

2. Klimaatadaptatie

De gevolgen van klimaatverandering zijn ook in Buren merkbaar. Extreme weersomstandigheden komen steeds vaker voor. In 2019 onderzochten we welke gevolgen deze extremen hebben voor ons gebied en welke maatregelen nodig zijn. Van daaruit brengen we de kwetsbaarheden in beeld en voeren we een risicodialoog met onze stakeholders.

3. Verduurzaming van gemeentelijke vastgoed en de interne bedrijfsvoering

In 2020 stellen we ons meerjaren-onderhoudsprogramma (MJOP) duurzaam op. Dit doen we naar aanleiding van de resultaten van het duurzaamheidsonderzoek die we in 2019 hebben uitgevoerd. Vanzelfsprekend benutten we de natuurlijke momenten van vervanging van onderdelen van ons vastgoed om duurzame materialen toe te voegen.

Welk nieuw beleid hoort bij deze strategische opgave?

Er is op dit moment nog geen nieuw beleid.

Welke taakvelden horen bij deze strategische opgave?**Hoofdtakvelden**

- Milieubeheer
- Wonen en bouwen
- Riolering

Relatie met de taakvelden:

- Verkeer en vervoer
- Openbaar groen en (openlucht)recreatie
- Beheer overige gebouwen en gronden
- Afval
- Sportaccommodaties
- Samenkracht en burgerparticipatie
- Overhead
- Economische ontwikkeling

Welke prestaties horen bij deze strategische opgave?**Bestuurlijke prestaties**

1. Uitvoeringsprogramma is vastgesteld.
2. Financiële ondersteuning van eCo Buren n.a.v. motie 2018 (financiering mogelijk via IBP).
3. Regionale Energie Strategie

Operationele prestaties

1. Onderzoek naar effecten van klimaatverandering op de fysieke leefomgeving.
2. Pilot alternatief voor dienstreizen (financiering mogelijk via IBP)
3. Uitvoering van verduurzaming gemeentelijke gebouwen

Strategische opgave Visie op transformatie sociaal domein

In een notendop

De transformatie binnen het Sociaal Domein is geen doel op zich, maar veel meer een uitnodiging aan gemeenten om te vernieuwen en om integraler te gaan werken. De kern van de transformatie is (meer) oog te hebben voor de menselijke maat bij het inzetten van ondersteuning. Het gaat om het beantwoorden van de vragen “wat is passende ondersteuning?” en “hoe zet je zo optimaal mogelijk de schaarse middelen in?”

Wat willen we bereiken en hoe gaan we dat bereiken?

Speerpunten

1. Een integrale visie op het Sociaal Domein.
We formuleren een visie op het Sociaal Domein die past bij onze gemeente en onze inwoners.
2. Een herinrichting van nieuwe gemeentelijke werkwijzen (binnen Stib)
In de nieuwe visie op het Sociaal Domein wordt vorm en inhoud gegeven aan de (nieuwe) werkwijzen binnen het Sociaal Domein. Kernwoorden daarbij zijn: getrapte zorg, preventie en casusregie.
3. Inzicht creëren in de kosten Sociaal Domein
We creëren inzicht in de ontwikkeling van de kosten binnen het Sociaal Domein en zicht op beïnvloedingsmogelijkheden. Dit stelt ons in staat om (beleids)maatregelen te treffen.

Welk nieuw beleid hoort bij deze strategische opgave?**NIEUW BELEID 2020 - 2023**

Onderwerp	Preventie, ontwikkeling lokaal sportbeleid en activering	Team	STIB / Beleid
Programma	Inwonerszaken	Teammanager	J. Derksen /R. Berends
Taakveld	Wijkteams	Portefeuillehouder	D.J. Russchen
Soort nieuw beleid	Wenselijk		
1. Relatie met strategische opgaven	Ja, visie op transformatie sociaal domein		
2. Relatie met Coalitieakkoord	Ja		
3. Relatie met organisatieontwikkeling	Ja		
4. Overige ontwikkelingen			

Motivatie nieuw beleid:**Doelstelling (Wat willen wij bereiken?):**

Door in te zetten op preventie investeren wij in ondersteuning dichtbij, eigen kracht van inwoners en het vroeg signaleren en daardoor voorkomen van dure geïndiceerde zorg.
Een onderdeel van preventie is ook het opstellen van een nota sportbeleid vanwege de vitaliteitsopgave.

Prestaties (Wat gaan we daarvoor doen?):

In samenwerking met maatschappelijke partners investeren we in een preventieve aanpak, gericht op ondersteuning, eigen kracht, vitaliteit en de vroege signalering van problemen. We zetten in op de ontwikkeling van lokaal sportbeleid.

Toelichting (Waarom?):

Met een preventieve aanpak blijven mensen langer uit de dure vormen van de zorg. Door vroeg te signaleren en waar nodig in te grijpen voorkomen we dat problemen verergeren. Door lokaal sportbeleid te ontwikkelen en in te zetten op activering in 2020(waarbij het Burens sportakkoord, de visie op het sociaal domein en de nieuwe gezondheidsnota wordt betrokken) worden sport en gezondheid verbonden met het sociaal domein. Dit kan preventief werken, een betere sociale samenhang en gezondheidswinst opleveren.

Welke keuze heeft de raad (Wat is het alternatief?):

De raad kan ervoor kiezen om niet te investeren in preventie. Het is wel belangrijk om in dit verband te wijzen op het feit dat een preventieve aanpak problemen kan verkleinen, waardoor geïndiceerde zorg voorkomen kan worden. Dat maakt de zorg op termijn goedkoper en beter.

Specificatie raming (Prijs x aantal):

We stellen de raad voor om in te zetten op vier verschillende preventieprogramma's, gericht op veelvoorkomende problematiek in onze gemeente. Buren is in het afgelopen jaar geconfronteerd met tekorten in Wmo en Jeugdwet. De tekorten bij Wmo hebben naar verwachting een incidenteel karakter. Het tekort op de Jeugdwet heeft een structureel karakter en zal ook in de komende jaren een beslag op de begroting leggen. Over de tekorten wordt nader onderzoek gedaan. Wij verwachten voor 2020 en verder een tekort ten opzichte van de raming van € 1,5 miljoen. Nadrukkelijk merken wij hierbij op dat de uitgaven sterk afhankelijk zijn van de vraag naar zorg, waardoor de uitgaven kunnen fluctueren.

De kosten voor Wmo en Jeugd zijn over het algemeen individuele voorzieningen. Deze geïndiceerde zorg is over het algemeen duur. In een aantal gevallen is het goed mogelijk om middels preventieve projecten dure geïndiceerde zorg te voorkomen. In dit kader valt te denken aan preventieve projecten zoals:

- Innovatieve welzijnsprojecten gericht op jeugd en het gezin. Samen met welzijnspartijen ontwikkelen we nieuwe initiatieven die bijdragen aan het voorkomen van zorg;
- Het faciliteren van de bestaande leerpunten middels een bijdrage zodat geborgd wordt dat de

leerpunten kunnen blijven bestaan; Het faciliteren van het project Houvast waarin inwoners met zorgelijke schulden wordt geleerd om tijdig hulp te zoeken en hen vaardigheden bij te brengen, zodat zij de financiën duurzaam kunnen beheren en om kunnen gaan met de situatie waarin zij verkeren.
Voor de uitvoering van een sportakkoord wordt in 2020 en 2021 een subsidie gevraagd (20.000)
We stellen voor om voor de overige kosten voor preventie, activering en de opstelling van de sportnota € 100.000 op te nemen.
<i>Vervolgtraject (komt er nog een vervolg raadsvoorstel?):</i> In 2020 ontvangt de raad een voorstel waarin we de verschillende preventieprogramma's presenteren die we voor ogen hebben en wordt een aanvraag voor subsidie uitvoering sportakkoord aangevraagd..

Financiële aspecten					
Exploitatie	2020	2021	2022	2023	
Uitgaven:	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	
Inkomsten:					

Welke taakvelden horen bij deze strategische opgave?

Hoofdtakvelden

- Wijkteams

Relatie met de taakvelden:

- Maatwerkvoorzieningen (Wmo)
- Maatwerkdienstverlening 18+
- Geëscaleerde zorg 18+
- Samenkracht en burgerparticipatie
- Maatwerkdienstverlening 18-
- Geëscaleerde zorg 18-

Welke prestaties horen bij deze strategische opgave?

Bestuurlijke prestaties

- Vaststellen van een Burens visie op het Sociaal Domein van de toekomst.

Operationele prestaties

- Vorm en inhoud geven aan de nieuwe werkwijzen (binnen Stib) als gevolg van de visie op het Sociaal Domein van de toekomst.
- Nieuwe contractafspraken met maatschappelijke partners.
- Het vormgeven van kerngerichte zorg en het versterken van de nuldelijnszorg.

Strategische opgave Visie op dienstverlening

In een notendop

We willen binnen de gemeente Buren onze dienstverlening naar een hoger niveau brengen. We beperken ons hierbij niet tot de dienstverlening aan de balie, maar organisatiebreed in de breedste zin van het woord. We willen dat de inwoner bij iedere aanvraag, constant op de hoogte is van de actuele status. We zoeken daarbij ook de samenwerking op dit vlak met onze gecontracteerde dienstverleners zoals de ODR. De online dienstverlening brengen we naar een professioneel niveau, waarbij we ten alle tijden ook via andere kanalen bereikbaar zijn voor onze inwoners.

Wat willen we bereiken en hoe gaan we dat bereiken?

De speerpunten zijn onder voorbehoud, gezien het feit dat de opdracht en de startnotitie nog niet opgesteld zijn. Vooralsnog definiëren we de volgende speerpunten:

Speerpunten

1. Digitalisering.
De website wordt een database. Alle antwoorden zijn erop te vinden en alle aanvragen zijn hier te starten.
2. Registratie & analyse gegevens.
Hierdoor kunnen we onze proactieve dienstverlening verbeteren. We reageren hiermee niet alleen op vragen, maar kunnen ook actief informatie / diensten gaan brengen nadat we een trend in de wens hierop geanalyseerd hebben.
3. Track & Trace.
De inwoner is ten alle tijde op de hoogte van de status van zijn of haar aanvraag.

Welk nieuw beleid hoort bij deze strategische opgave?

Er is op dit moment nog geen nieuw beleid.

Welke taakvelden horen bij deze strategische opgave?**Hoofdtakvelden**

- Burgerzaken
- Overhead (Front- en Backoffice)

Relatie met de taakvelden:

- Niet van toepassing

Welke prestaties horen bij deze strategische opgave?**Bestuurlijke prestaties**

5. Visie op Dienstverlening vaststellen (financieren via IBP gelden)

Operationele prestaties

7. Uitwerkingsprogramma's vaststellen en uitvoeren (financieren via IBP gelden)
8. Visie intern en extern communiceren (financieren via IBP gelden)

Strategische opgave Omgevingswet

In een notendop

Het uitgangspunt van de Omgevingswet, die op 1 januari 2021 in werking treedt, is dat de inwoners, ondernemer of maatschappelijke organisaties meer centraal komen te staan, dat de overheid meer gaat sturen op doelen en minder op regels en dat er meer ruimte komt voor maatwerk.

Wat willen we bereiken en hoe gaan we dat bereiken?

Speerpunten

4. Inwoner, ondernemer of maatschappelijke organisatie staat centraal.

We willen inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties meer betrekken bij het maken van beleid en de uitvoering van maatregelen. We kiezen ervoor om de veranderende rollen niet vooraf vast te leggen maar af te stemmen op de wensen van de inwoners zelf.

5. Meer ruimte voor ontwikkelingen.

We willen gewenste ontwikkelingen stimuleren en de ruimte geven. Hiervoor worden procedures eenvoudiger en sneller, besluitvorming transparanter en sturen we op doelen in plaats van regels.

Welk nieuw beleid hoort bij deze strategische opgave?

NIEUW BELEID 2020 - 2023

Onderwerp	Tijdelijke formatie projectregisseur	Teams(s)	Regie & Projecten / Beleid
Programma	Ruimte	Teammanager(s)	E. Jacobs / R. Berends
Taakveld	Ruimtelijke Ordening	Portefeuillehouder	S.T. Klein - De Jong
Soort nieuw beleid	Noodzakelijk		
1. Relatie met strategische opgaven	Ja, Omgevingswet		
2. Relatie met Coalitieakkoord			
3. Relatie met organisatieontwikkeling			
4. Overige ontwikkelingen	Ja, mogelijk maken om effectief en efficiënt beschikbare capaciteit in te zetten voor projecten en regie te voeren aan de voorkant, zodat de vraag beantwoord kan worden.		

Motivatie nieuw beleid:

Doelstelling (Wat willen wij bereiken?):

We willen een integrale afweging aan de voorkant en een duidelijke lijn in aanpak initiatieven en projecten. Uitgangspunt daarbij is dat de initiatiefnemer betaalt en dat wij als gemeente het proces enkel faciliteren / regisseren.

Prestaties (Wat gaan we daarvoor doen?):

Introductie en werkwijze regiemodel, bemensing en start proeftuin.

Toelichting (Waarom?):

In december 2018 en januari 2019 hebben het college, DT en MT bij elkaar gezeten om werkzaamheden te prioriteren gelet op de werkdruk. Duidelijk werd dat er binnen de huidige formatie geen capaciteit is voor het begeleiden van 'complex' ruimtelijke initiatieven.

Op dit moment onderzoeken we de mogelijkheden hoe wij efficiënt en effectief met onze capaciteit, in relatie tot de vraag voor projecten/woningen/verkoop/beheer, kunnen omgaan. We constateren dat hiervoor een aantal randvoorwaarden nodig is, te weten:

1. Duidelijkheid over het proces (procesinrichting Engage, intake, regiekamer, project etc.);
2. Duidelijkheid over financiën/stromingen (leges, projectgeld, grexten, grondverkoop);
3. Duidelijkheid over regie (inrichten Regiekamer/integraal werken);
4. Duidelijkheid over standaardisering (voorovereenkomst, anterieure overeenkomst).

Het idee is om te gaan werken conform het Regiemodel. Dit model is een structuur als onderdeel van projectmatig werken waarbij in de initiatief- en definitiefase nadruk gelegd wordt op het vormgeven van het proces om te komen van vraag naar antwoord; c.q. regie voeren aan de voorkant. Het streven is om in 2019 deze nieuwe werkwijze vast te stellen en vanaf dat moment op de nieuwe manier te gaan werken met een proefperiode.

Uitgaande van het regiemodel hebben we een projectregisseur nodig. We stellen voor om een 'proeftuin' in te richten en hiervoor een regisseur in te huren. Waarbij de verwachting is dat de regisseur op termijn bekostigd kan worden uit de inkomsten vanuit de initiatieven.

Welke keuze heeft de raad (Wat is het alternatief)?:

Huidige situatie behouden wat betekent dat er minder grip is op resultaat en financiën.

Een aantal initiatieven kunnen niet gelijk worden opgepakt omdat er onvoldoende formatie is om dit op te pakken (wachtlister ontstaan).

We besteden gemeenschapsgeld (uren) aan particuliere initiatieven.

Specificatie raming (Prijs x aantal):

- 1,0 fte projectregisseur (schaal 11) + ca. 15% payroll

Vervolgtraject (komt er nog een vervolg raadsvoorstel?):

Nee, het betreft een interne werkwijze. De raad wordt wel geïnformeerd over deze nieuwe werkwijze regiemodel.

Financiële aspecten					
Exploitatie	2020	2021	2022	2023	
Uitgaven:	€ 100.000				
Inkomsten:					

Welke taakvelden horen bij deze strategische opgave?

Hoofdtakvelden

- Wonen en bouwen

Relatie met de taakvelden:

- Verkeer en vervoer
- Openbaar groen en (openlucht)recreatie
- Beheer overige gebouwen en gronden
- Afval
- Sportaccommodaties
- Samenkracht en burgerparticipatie
- Overhead
- Economische ontwikkeling

Welke prestaties horen bij deze strategische opgave?

Bestuurlijke prestaties

6. Omgevingsvisie is vastgesteld
7. Er is een besluit genomen over de digitalisering
8. Er is een besluit genomen over het vergunningstelsel

Operationele prestaties

1. Vergroten van de transparantie (in procedures)
2. Niveau van inwonersparticipatie en overheidsparticipatie afgestemd op bewoners

Coalitieakkoord

Inleiding

Het coalitieakkoord is een van de belangrijkste pijlers geweest voor het vormgeven van de strategische opgaven. Er zijn echter nog een aantal speerpunten en acties die in het coalitieakkoord staan, maar die niet binnen deze opgaven vallen.

Nieuw beleid

NIEUW BELEID 2020 - 2023

Onderwerp	Duurzame instandhouding Klompenpaden	Team	Regie en projecten
Programma	Ruimte	Teammanager	E. Jacobs
Taakveld	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Portefeuillehouder	G.J. Keller
Soort nieuw beleid	Noodzakelijk		
1. Relatie met strategische opgaven			
2. Relatie met Coalitieakkoord	Ja		
3. Relatie met organisatieontwikkeling			
5. Overige ontwikkelingen			

Motivatie nieuw beleid:

Doelstelling (Wat willen wij bereiken?):

We willen bereiken dat we vijf klompenpaden structureel in stand kunnen houden.

Prestaties (Wat gaan we daarvoor doen?):

1. Beheer en in stand houden van de klompenpaden;
2. Marketing van de klompenpaden;
3. Openstellingsvergoedingen aan eigenaren;
4. Incidentele kleine herstelwerkzaamheden.

Toelichting (Waarom?):

De klompenpaden dienen meerdere doelen: beleving mogelijk maken van het landschap, betrekken van inwoners en ondernemers bij hun directe woon- en werkomgeving, stimuleren van de lokale economie, aantrekkelijk houden van ons rivierenlandschap voor recreanten vanuit heel Nederland. Onze klompenpaden krijgen lovende reacties van wandelaars, te lezen op de website klompenpaden.nl. Gemiddeld levert een klompenpad ca. € 30.000 aan omzet op voor de lokale economie (ingeschat op basis van het aantal wandelaars, en het gemiddelde bestedingspatroon).

Er zijn op dit moment vier klompenpaden aangelegd met subsidies vanuit de Regio Rivierenland en de Provincie Gelderland. De aanleg van een vijfde klompenpad is voorlopig aangehouden in afwachting van de beschikbaarheid van budget voor duurzame instandhouding van klompenpaden.

Welke keuze heeft de raad (Wat is het alternatief?):

De hoofdreden voor de instandhouding van de klompenpaden dat we een overeenkomst hebben met Stichting Landschapsbeheer Gelderland per klompenpad. Zij regelen het beheer, instandhouding en marketing gedurende 5 jaar na oplevering. De laatste overeenkomst loopt af in 2022. Dus voor 2021 en 2022 jaar moet sowieso geld opgenomen worden in de kadernota. Daarnaast betalen wij een openstellingsvergoeding aan grondeigenaren. Hier liggen ook overeenkomsten aan ten grondslag.

Een ding moet: Om de vier huidige klompenpaden in stand te houden tot einddatum contract is € 9.800 nodig in 2021 en € 8.100 in 2020. De klompenpaden houden dan op te bestaan per eind 2022. Het voorstel nieuw beleid betreft budget voor 5 klompenpaden. In totaal liggen er zelfs wensen voor 7 klompenpaden vanuit inwoners.

Verder zijn er twee keuzes:

- 1) Vier klompenpaden behouden ook na 2022: € 2.800 extra in 2020 en vanaf 2021 € 18.800.
- 2) Uitbreiden naar 5 klompenpaden (betreft dus huidige voorstel): € 7.500 extra in 2020 en vanaf 2021 € 23.500.

Overige info

De klompenpaden maken onderdeel uit van het Landschapsontwikkelingsplan dat door de raad is vastgesteld in 2012. Klompenpaden zijn niet specifiek benoemd, maar wel 'wandelmogelijkheden in het landschap'. Klompenpaden is hier dus de uitwerking van.

De raad kan besluiten een groter budget vrij te maken, waardoor ruimte ontstaat om meer klompenpaden in stand te houden. Hiervoor leven concrete wensen bij inwoners, we schatten in dat het wat draagvlak betreft realistisch is om 7 klompenpaden te hebben in onze gemeente. Bij een totaal van 7 klompenpaden komt dit neer op jaarlijks ca. € 32.900.

Het niet vrij maken van dit budget betekent dat we de klompenpaden (gefaseerd) moeten afbouwen. Hiervoor is tot en met 2022 ook budget nodig aangezien we een overeenkomst hebben afgesloten met Stichting Landschapsbeheer Gelderland waarbij beheer, instandhouding en marketing gedurende 5 jaar na oplevering van elk klompenpad is afgesproken. Het eerste contract loopt af op 1 juli 2019, het laatste loopt af op 1 maart 2022.

Specificatie raming (Prijs x aantal):

Het structureel in standhouden van 5 klompenpaden kost € 23.500 per jaar.
In de begroting is voor 2019 en 2020 een budget van € 16.000 opgenomen.

Het niet vrij maken van dit budget betekent dat we de klompenpaden (gefaseerd) moeten afbouwen. Hiervoor is tot en met 2022 ook budget nodig. Voor 2021 en 2022 is dit € 10.000 euro per jaar.

Vervolgtraject (komt er nog een vervolg raadsvoorstel?):

Wanneer u instemt met dit voorstel kan het college de uitvoering direct oppakken. We komen in 2020 niet bij u terug met een aanvullend voorstel.

Financiële aspecten

Exploitatie	2020	2021	2022	2023	
Uitgaven:	€ 7.500	€ 23.500	€ 23.500	€ 23.500	
Inkomsten:					

Organisatieontwikkeling

Inleiding

Willen we een zelfstandige gemeente blijven of willen we op het vlak van bedrijfsvoering intensiever samenwerken met andere gemeenten? De raad heeft ervoor gekozen om een zelfstandige gemeente te blijven. Dit betekent, gezien de opgaven die op ons afkomen, dat we sterk in de kern (bedrijfsvoering en kwaliteit) moeten zijn, willen we een goed functionerende zelfstandige gemeente blijven die de strategische opgaven kan uitvoeren.

Nieuw beleid

NIEUW BELEID 2020 - 2023

Onderwerp	Strategische advisering en verantwoording	Team	Staf
Programma	Bedrijfsvoering	Teammanager	N. van Domburg
Taakveld	Overhead	Portefeuillehouder	S.T. Klein-de Jong
Soort nieuw beleid	Noodzakelijk		
1. Relatie met strategische opgaven	Ja, het voorstel heeft betrekking op alle zes de strategische opgaven, omdat de twee strategische adviseurs juist op deze opgaven een belangrijke strategische adviserende rol hebben. Zij bekijken en bewaken de onderlinge samenhang en afhankelijkheid tussen de opgaven.		
2. Relatie met Coalitieakkoord	Ja, de zes strategische opgaven komen voort uit het coalitieakkoord.		
3. Relatie met organisatieontwikkeling	Ja, de strategisch adviseurs worden ingezet om mee te denken over de organisatieontwikkeling en deze verder vorm te geven.		
4. Overig wensen			

Motivatie nieuw beleid:

Doelstelling (Wat willen wij bereiken?):

De strategische adviseurs zijn nodig om het gesprek te voeren over ambitie, capaciteit en kwaliteit van de opgaven die de raad wil dan wel moet realiseren. Steeds opnieuw moeten we keuzes maken waar we ons willen versterken om onze kwetsbaarheid te verminderen. Zeker als we voor de bestuursperiode 2019- 2021 zes strategische opgaven willen realiseren (Samen sterk in de regio, Kerngericht werken, Duurzaamheid, Transformatie sociaal domein, Dienstverlening en de Omgevingswet).

De organisatie is kwetsbaar door het ontbreken van reguliere advisering en mist strategische advisering naar zowel het college als de gemeenteraad. Vanuit de gemeenteraad is ook duidelijk de behoefte uitgesproken om op complexe raadsstukken adviseurs vanuit de organisatie te hebben om hen te adviseren en waar mogelijk verschillende scenario's weer te geven met de daarbij behorend risico's en gevolgen.

Prestaties (Wat gaan we daarvoor doen?):

Ontwikkeling gemeentelijke financiën:

Om de komende jaren op het gebied van strategische financiën en een adequaat beheer in control te zijn is, het noodzakelijk om meer strategisch inzicht en advisering in de organisatie te hebben. De rol van financiën binnen de overheid verandert. Financiën heeft naast de rol van boekhouder, steeds meer een regisserende en sturende rol en levert een bijdrage aan de strategische visie van de organisatie. Deze veranderingen zien we ook in onze organisatie ontstaan. Financiën denkt niet alleen mee met de inrichting en uitwerking van het coalitieakkoord en de thema's in de begroting maar ook met de visie van de organisatie op de langere termijn.

Daarnaast heeft financiën een initiërende, analyserende en aanjagende rol in de sturing op een evenwichtig financieel beleid. Dit wordt gerealiseerd door zorg te dragen voor de inrichting van de (management) informatie op strategisch en tactisch niveau, zodat de teammanagers, de directie, college en raad in staat worden gesteld om (bij) te sturen. Ook de tijdige en correcte aanlevering van de data en de eerste analyse van de verschillen tussen doel en realisatie zijn belangrijke aspecten die we nu missen binnen Financiën.

Ontwikkelingen HRM:

Naast financiën is ook de gemeentelijke HR een belangrijke randvoorwaarde voor de toekomst van de gemeente Buren. Alle gemeenten hebben te maken met veranderingen in de publieke sector met als gevolg dat zij meer vraag- en klantgericht moeten werken. Ook de eigen organisatie verandert continu. Zo wordt de invloed van technologie op de werkprocessen groter en worden de eisen van inwoners en bedrijven aan de gemeentelijke dienstverlening hoger. Gemeenten moeten maatschappelijke

meerwaarde leveren en hebben hiervoor gekwalificeerd personeel nodig. Deze medewerkers leveren die meerwaarde in de samenwerking met inwoners en andere organisaties.

Het team HR is operationeel en tactisch gericht op vraagstukken vanuit de organisatie. Zij is echter onvoldoende in staat is om de noodzakelijke complexe strategische vraagstukken op het gebied van HR op te pakken. Zoals reeds vermeld staat de gemeente voor een aantal grote opgaven waar ons personeel een belangrijke bijdrage aan moet leveren. De gemeente Buren wil nu en in de toekomst sturen op een optimale bezetting van de organisatie

Voorop lopen in kennis en kunde vraagt van medewerkers om zich te blijven ontwikkelen en zorgen dat zij blijven voldoen aan de (toekomstige) eisen die aan hun vakmanschap wordt gesteld. Hier is nu onvoldoende aandacht voor. Het is daarom noodzakelijk dat de organisatie beschikt over een strategisch adviseur HR. Deze strategisch adviseur moet de verbinding leggen tussen de ambities van het college en gemeenteraad en de uitvoeringsmogelijkheden van de gemeentelijke organisatie om te voorkomen dat er twee aparte werelden ontstaan. Ook is strategische advisering noodzakelijk op het gebied van de effecten van de ambities van college, raad en de strategische opgaven voor de organisatie en de medewerkers. Welke investeringen in personeel zijn nodig om de gestelde doelen te bereiken en op welke termijn kan dit worden gerealiseerd? Willen we samenwerken met andere regiogemeenten om te kunnen voldoen aan de benodigde kennis die nodig is om de strategische opgaven te kunnen realiseren? Hoe binden we medewerkers aan de gemeente Buren?

We kiezen ervoor om de strategische adviseurs in eigen dienst te nemen omdat we zelf de organisatie willen versterken in de basis, zodat we in de toekomst zelfstandig kunnen blijven functioneren.

Toelichting (Waarom?):

Het college stelt de raad voor budget beschikbaar te stellen om twee strategische adviseurs op het gebied van financiën en HR aan te stellen. Strategische advisering is noodzakelijk om als zelfstandige gemeente om te kunnen gaan met de steeds complexer wordende vraagstukken en opgaven. Daarnaast is het ook noodzakelijk dat er vernieuwing plaatsvindt op de verantwoording van het college naar de raad. Deze vernieuwing zal door de komst van deze adviseurs vorm gaan krijgen.

Welke keuze heeft de raad (Wat is het alternatief)?:

Mocht de gemeenteraad niet besluiten om budget beschikbaar te stellen voor de twee strategische adviseurs dan blijven de genoemde risico's in stand. De gemeentelijke organisatie zal zich in de bedrijfsvoering niet verder kunnen ontwikkelen om te voldoen aan de complexe ontwikkelingen met betrekking tot advisering en verantwoording op strategisch niveau op het gebied van financiën en HRM. De vraag is dan ook of we een goed functionerende zelfstandige gemeente kunnen blijven.

Specificatie raming (Prijs x aantal):

€ 207.000,-- structureel.

Vervolgtraject (komt er nog een vervolg raadsvoorstel?):

Niet van toepassing.

Financiële aspecten

Exploitatie	2020	2021	2022	2023	
Uitgaven:	€ 207.000	€ 207.000	€ 207.000	€ 207.000	
Inkomsten:					

NIEUW BELEID 2020 - 2023

Onderwerp	Formatie-uitbreiding inkoop	Team	Advies
Programma	Bedrijfsvoering	Teammanager	N. van Domburg
Taakveld	Overhead	Portefeuillehouder	J.A. de Boer MSc
Soort nieuw beleid	Wenselijk		
1. Relatie met			

strategische opgaven	
2. Relatie met Coalitieakkoord	
3. Relatie met organisatieontwikkeling	Ja, de algemene conclusie van het rekenkamerrapport is dat er op bijna alle onderdelen van de inkoopfunctie verbeteringen mogelijk zijn. Een professionele inkooporganisatie maakt zodoende een essentieel onderdeel uit van de organisatieontwikkeling.
4. Overige ontwikkelingen	

Motivatie nieuw beleid:

Doelstelling (Wat willen wij bereiken?):

- Een professionele inkoopfunctie, een stevige en toekomstbestendige inkooporganisatie en een betere borging van een rechtmatige en doelmatige uitvoering van inkoopprocedures.
- Meer inzet en aandacht voor het vak inkoop door de positie van inkoop te verankeren in de organisatie. Continu aandacht voor inkoop en verbeteringen in de praktijk, kennis en kennisdeling en afstemming en communicatie tussen beleid, bestuur en inkoop.

Prestaties (Wat gaan we daarvoor doen?):

- Inkoopadvisering binnen de eigen organisatie over de toepassing van het inkoopbeleid, de uitvoering van inkoopprocedures en de uitwerking van de beleidsuitgangspunten en de kaders van de raad.
- Doorontwikkelen van de inkoopfunctie.
- Invulling geven aan accountmanagement inkoop.
- Verdiepingsslagen maken op de uitvoering van inkoopprocedures en de kaders duurzaamheid, innovatie, social return en lokale ondernemers.

Toelichting (Waarom?):

Het college heeft op 17 april 2018 een reactie gegeven op het Rekenkamerrapport. Daarin heeft het college aangegeven dat de kwaliteitsverbetering van inkoop- en aanbesteding vraagt om extra ambtelijke capaciteit waarvoor nog met een voorstel zou worden gekomen in de kadernota.

De professionalisering van inkoop heeft tot gevolg dat inkoopadvies een veel prominentere rol krijgt in de inkoopprocedure en binnen onze organisatie. Vanaf augustus 2019 lopen alle inkoopprocedures voor advies en controle op rechtmatigheid via de inkoopadviseur. Deze advieswerkzaamheden zijn structureel. In de kadernota 2020 nemen we een voorstel nieuw beleid op voor structurele formatie voor inkoop. Hierin verwerken we de volgende opties.

Welke keuze heeft de raad (Wat is het alternatief)?:

De raad kan uit drie opties kiezen:

- Optie 1: We borgen alleen de rechtmatigheid. De inkoopadviseur adviseert bij alle inkoop en aanbestedingstrajecten en voert de controle op de rechtmatigheid uit. 1fte aan formatie nodig (€ 91.000).
- Optie 2: We geven invulling aan de werkzaamheden in optie 1 en we geven invulling aan een professionele inkooporganisatie. We zetten in op accountmanagement inkoop, contractmanagement, verdieping in de beleidsdoelstellingen, kennis en kennisuitwisseling en procesondersteuning op inkoop (€ 161.000)
- Optie 3: De situatie handhaven en geen budget beschikbaar stellen voor formatie op inkoop. We geven geen invulling aan een professionele inkooporganisatie en kunnen de rechtmatigheid en doelmatigheid niet borgen.

Specificatie raming (Prijs x aantal):

Optie 1: € 91.000

Optie 2: € 161.000

Optie 3: € geen extra geld. Na 2020 opnieuw bekijken wat nodig is.

Vervolgtraject (komt er nog een vervolg raadsvoorstel?):

Niet van toepassing.

Financiële aspecten

Exploitatie	2020	2021	2022	2023	
-------------	------	------	------	------	--

Uitgaven optie 2:	€ 161.000	€ 161.000	€ 161.000	€ 161.000	
Inkomsten:					

Overige ontwikkelingen

Inleiding

Tot slot rest er nog een laatste categorie; de overige ontwikkelingen die ons te wachten staan.

Nieuw beleid

NIEUW BELEID 2020 - 2023			
Onderwerp	Actualisering begraafplaatsenbeleid	Team	Beheer
Programma	Ruimte	Teammanager	S. Janssen
Taakveld	Begraafplaatsen	Portefeuille- houde	G.J. Keller
Soort nieuw beleid	Wenselijk		
1. Relatie met strategische opgaven			
2. Relatie met Coalitieakkoord			
3. Relatie met organisatieontwikkeling			
4. Overige ontwikkelingen	Ja.		

Motivatie nieuw beleid:

Doelstelling (Wat willen wij bereiken?):
Een duurzaam begraafplaatsenbeleid welke passend is aan de wettelijke regelgeving en beheerkwaliteit die wij willen stellen aan onze begraafplaatsen.

Prestaties (Wat gaan we daarvoor doen?):
Uitvoering geven aan de keuzes die de raad maakt voor het beheer en onderhoud van onze begraafplaatsen.

Toelichting (Waarom?):
Voldoen aan wettelijke regelgeving.

Welke keuze heeft de raad (Wat is het alternatief)?:
De raad heeft diverse keuzes die in het derde kwartaal van 2019 worden voorgelegd over het beheer en inrichting van begraafplaatsen.

Specificatie raming (Prijs x aantal):

Jaarlijks onderhoud	2020	2021	2022	2023 e.v.
Groen	2.500	5.000	5.000	5.000
Verharding	35.000	35.000	35.000	35.000
Stijging eenmalige omvorming	2.500	8.000	8.000	8.000
Stijging	40.000	48.000	48.000	48.000

Eenmalig uitgaven omvorming:	2020
Groen	€ 45.000
Monumentjes doodgeborenen	€ 10.000
Consultancy	€ 30.000
Verzamelgraven	€ 7.000
Urnenmuren	€ 20.000
Diverse mogelijke kleine aanpassingen	€ 20.000
Totaal per jaar	€ 132.000

Het verbeteren van de uitstraling van de begraafplaatsen leidt tot het aanbrengen van extra groen en het uitvoeren van groot onderhoud aan de bestrating. Dit vraagt een ophoging van het jaarlijkse

onderhoudsbudget. Met name de aanwezig grindpaden zorgen voor veel onvrede. Daarnaast is voor het aanbrengen van de verbetervoorstellen eenmalig budget nodig. Het slopen van de gebouwen wordt gedeeltelijk gefinancierd met vrijkomend onderhoudsgeld. Verzamelgraven zijn noodzakelijk om individueel te kunnen ruimen. Deze investering verdient zich terug, doordat dure grootschalige ruiming worden voorkomen. De overige uitgaven verbeteren de uitstraling en het gebruik van de begraafplaatsen.

Vervolgtraject (komt er nog een vervolg raadsvoorstel?):

Niet van toepassing.

Financiële aspecten

Investeringsbedrag	2020	2021	2022	2023	Afschr. termijn
Uitgaven:	€ 132.000				25
Inkomsten:					
Kapitaallasten	€ 2.500	€ 8.000	€ 8.000	€ 8.000	
Exploitatie	2020	2021	2022	2023	
Uitgaven:	€ 37.500	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	
Inkomsten:					

NIEUW BELEID 2020 - 2023

Onderwerp	Kosten jaarcontrole accountant	Team	Advies
Programma	Bedrijfsvoering	Teammanager	N. van Domburg
Taakveld	Overhead	Portefeuillehouder	S.T. Klein - De Jong
Soort nieuw beleid	Wenselijk		
1. Relatie met strategische opgaven			
2. Relatie met Coalitieakkoord			
3. Relatie met organisatieontwikkeling			
4. Overige ontwikkelingen	Ja.		

Motivatie nieuw beleid:

Doelstelling (Wat willen wij bereiken?):

Een optimale voorbereiding op de jaarcontrole door de accountant.

Prestaties (Wat gaan we daarvoor doen?):

In 2019 is er een nieuwe aanbesteding voor de accountant geweest. De gestegen kosten van € 12.600 (ten opzichte van de eerdere opdracht) zijn meegenomen in de tweede tweemaandsrapportage.

We streven naar een kwalitatieve en nauwe samenwerking met de accountant, waarbij we de administratieve voorbereiding optimaliseren. Jaarlijks blijkt uit de praktijk dat er ook sprake is van meerkosten ten opzichte van het contract. Dit komt door de toenemende eisen van de accountant en de Autoriteit Financiële Markten. Het is steeds meer noodzakelijk om persoonlijk met de accountant te overleggen over wat de verzwaarde eisen precies zijn, hoe we de bewijslast moeten aanleveren en wanneer deze zaken voldoende zijn. Dit is een landelijke trend.

Toelichting (Waarom?):

Tijdens de jaarlijkse controle blijkt dat er meerwerk voorkomt en we willen hierop anticiperen. Door

aan de voorkant meer met de accountant te overleggen voorkomen we dat we achterkant van het controle proces tegen vervelende verrassingen aanlopen.
<i>Welke keuze heeft de raad (Wat is het alternatief)?:</i> Tussentijds bekijken wat de kosten van de accountant zijn geweest en dan vaststellen of er sprake is van een overschrijding. Dit willen we echter voorkomen, aangezien we weten dat we jaarlijks meer kosten maken dan in het contract staat.
<i>Specificatie raming (Prijs x aantal):</i> De raming is op basis van ervaringscijfers en zal jaarlijks worden geëvalueerd en worden bijgesteld.
<i>Vervolgtraject (komt er nog een vervolg raadsvoorstel?):</i> Niet van toepassing.

Financiële aspecten					
Exploitatie	2020	2021	2022	2023	
Uitgaven:	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	
Inkomsten:					

Concept paragrafen

Weerstandsvermogen & risicobeheersing

De paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft aan hoe de financiële positie van de gemeente zich verhoudt tot de risico's. Om dat te kunnen beoordelen, geven we inzicht in de risico's. Het daarvoor benodigde weerstandsvermogen wordt vervolgens afgezet tegen de aanwezige weerstandscapaciteit.

We hebben begin 2019 geen grote nieuwe risico's gedefinieerd die in eerdere jaren nog niet in beeld waren. Wel is de omvang van een aantal van de vastgelegde bestaande risico's bijgesteld. Dat doen we zoals gebruikelijk bij de jaarstukken en dit staat hieronder weergegeven als 'bijgestelde ontwikkeling 2019'. Voor 2020 hebben we nog geen mutaties te maken.

De financiële samenvatting:

<i>Risico inventarisatie</i>	<i>Begroting 2018</i>	<i>Bijgestelde begroting per 31-12- 2018</i>	<i>Begroting 2019</i>
1. Aansprakelijkheid	375.000	375.000	288.000
2. Opvang bij rampen en calamiteiten	160.000	160.000	185.000
3. Verbonden partijen excl. WSW	140.000	140.000	110.000
4. Open einde regelingen excl. WMO/Jeugd	440.000	440.000	288.000
5. Grondexploitaties	1.260.000	1.000.000	1.000.000
6. Maatschappelijke risico's en veiligheid	340.000	330.000	535.000
7. Overige risico's	295.000	305.000	434.000
Totaal	3.010.000	2.750.000	2.840.000

Berekening weerstandsratio

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, kijken we naar de relatie tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste en beschikbare weerstandscapaciteit. Het incidenteel beschikbare vermogen definiëren we als volgt:

Beschikbaar weerstandsvermogen	31-12-2018	nieuwe doorrekening 2019
Incidenteel onvoorzien	0	0
Onbenutte belastingcapaciteit	0	nvt
Vrije beschikbare reserve	1.111	2.027
Weerstandsvermogen	2.750	2.840
Totaal	3.861	4.867

Ratio weerstandsvermogen 31-12-2018 = $\frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{3.861.000}{2.750.000} = 1,40$

Ratio weerstandsvermogen o.b.v. de nieuwe doorrekening voor 2019 = $\frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{4.867.000}{2.840.000} = 1,71$

De onderstaande normtabel is ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit Twente. Het biedt een waardering van de berekende weerstandsratio.

Groter dan 2,0	Uitstekend
Tussen 1,4 en 2,0	Ruim voldoende
Tussen 1,0 en 1,4	Voldoende
Tussen 0,8 en 1,0	Matig
Tussen 0,6 en 0,8	Onvoldoende
Kleiner dan 0,6	Ruim onvoldoende

Volgens bovenstaande tabel krijgt onze weerstandsratio van 1,40 per 31 december 2018 de beoordeling "voldoende". Vooruitblikkend naar 2019 stijgt de weerstandsratio naar afgerond 1,71 en is daarmee "ruim voldoende".

Voor de begroting 2020 worden de risico's in de komende maanden opnieuw geïnventariseerd en meegenomen in het weerstandsvermogen, dit is inclusief nieuwe, nog te formuleren risico's.. Deze nemen we na de besluitvorming op in de weerstandsparagraaf. De lijst met detailrisico's is voorafgaand aan de begrotingsbehandeling dan ook weer in te zien bij de griffie.

Grondbeleid

Maart 2016 bracht de Commissie BBV de *Notitie Grondexploitatie 2016* uit. Deze notitie bevat stellige uitspraken en aanbevelingen. Van stellige uitspraken verwacht de commissie dat de gemeente deze volgt. Wordt in specifieke omstandigheden hiervan afgeweken, dan wordt dit gemotiveerd aangegeven bij de begroting en de jaarstukken. Met aanbevelingen geeft de commissie steun en richting aan de praktijk. We willen volledig voldoen aan de richtlijnen van de commissie BBV. Eén van de richtlijnen is een bestendige gedragslijn ten aanzien van de rentetoerekening aan de grondexploitaties. U besloot eerder geen rente toe te rekenen aan de exploitaties. Wij verwerken de rentelast rechtstreeks op het taakveld in de concept meerjarenbegroting 2020-2023. In 2019 is de rente 0,5% over de over de boekwaarde aan het begin van het jaar. Voor 2020 stellen wij bij deze kadernota 0,25% voor.

Per 1 januari 2016 is de *Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen* van kracht. Dit betekent dat gemeenten belastingplichtig zijn voor de vennootschapsbelasting. Jaarlijks vermelden wij de consequenties van de belastingplicht in de jaarstukken.

In 2021 wordt de Omgevingswet van kracht. De Omgevingswet vervangt 26 wetten door één wet voor de gehele leefomgeving. Kenmerkend voor de Omgevingswet is de doelstelling om bestaande wetten en regels op te nemen in één samenhangend stelsel van planning, besluitvorming en procedures.

Het college van burgemeester en wethouders stelt jaarlijks de grondprijzenbrief vast. De algemene grondprijzen zijn middels een bandbreedte weergegeven. Ten opzichte van 2018 is de prijs voor goedkope huurwoningen verhoogd met het percentage van de gemiddelde maximaal toegestane huurverhoging. De ondergrens van de grondprijzen voor de overige woningbouw is met 2% verhoogd. Voor een aantal categorieën is de te berekenen vergoeding aangepast en sluit beter aan bij de werkzaamheden die met de aanvraag zijn gemoeid. Tenslotte is voor de verkoop of verhuur van restgroen de mogelijkheid een gebruikersovereenkomst te sluiten toegevoegd, is een standaard prijs opgenomen ongeacht de ligging ten opzichte van de woning en is de minimale huurwaarde verhoogd van € 50 naar € 80 per jaar.

Overzicht van de nog te verkopen gronden:

Project	Omschrijving	Oppervlakte	Overeenkomst?
BT Doejenburg II	bedrijfskavels + 12 kavels voor een bedrijfswoning	39.000m ²	N
Teisterbant Kerk-Avezaath	nog te bepalen	n.t.b.	N

Risico's:

Van het bedrijventerrein Doejenburg II is 6 ha. "on hold" gezet. Voor het risico van het niet verkopen van de grond is een voorziening gevormd. Van het resterende deel is nog 39.000 m² te verkopen. De uitvoering van dit deel van het bedrijventerrein wordt berekend op een verlies van € 4.141.000. Voor dit bedrag is een voorziening voor verliesgevendende projecten gevormd.

Voor de uitvoering van project Teisterbant stelde de raad maart 2019 de kaders vast. Op basis van een concept stedenbouwkundige invulling is een berekening gemaakt. Wij ramen dat het project met een verlies van € 181.000 kan worden gerealiseerd. Voor dit bedrag is een voorziening voor verliesgevendende projecten gevormd.

Voor de onderhanden projecten is tot en met 2018 € 13.114.000 geïnvesteerd. Aan verkopen is € 4.310.000 gerealiseerd, een saldo van € 8.804.000 meer uitgegeven dan ontvangen. In onderstaande tabel staat een raming van de nog uit te geven en nog te ontvangen bedragen voor het totaal van de projecten.

Jaar	Uitgaven	Inkomsten
t/m 2018	13.114.000	4.310.000
2019	1.791.000	3.424.000
2020	2.245.000	2.526.000
2021	244.000	1.920.000

2022	888.000	1.825.000
2023	45.000	-
Totaal	18.327.000	14.005.000

Van de onderhanden projecten is de totale kostenraming € 18,3 miljoen. 71% van de uitgaven is tot en met 2018 gerealiseerd. Vanaf 2019 investeren we in de projecten BT Doejenburg II en Teisterbant. Op het bedrijventerrein wordt nog een deel bouw- en woonrijp gemaakt. We investeren in het bedrijventerrein als de verkoop van de kavels daartoe aanleiding geeft. Project Teisterbant wordt nog uitgewerkt. Jaarlijks wordt de raad een actuele herziening van de grondexploitaties voorgelegd. In deze herziening is de kostenraming aangepast aan de meest recente informatie.

Van de onderhanden projecten is de totale raming van de grondverkopen € 14 miljoen. 30% is tot en met 2018 gerealiseerd. De nog te ontvangen opbrengst grondverkopen heeft betrekking op de bedrijfskavels van het bedrijventerrein Doejenburg II en de grond van plan Teisterbant.

Na beëindiging van de projecten resteert een verlies van naar raming € 4.322.000. Voor dit verlies is bij de jaarstukken 2018 een voorziening gevormd.

De ramingen voor de periode 2019 tot en met 2023 laten een positieve cash flow zien: € 5.213.000 uitgaven tegenover € 9.695.000 inkomsten. Het is een risico en een onzekerheid of de verkopen daadwerkelijk volgens deze fasering plaatsvinden.

InterBestuurlijk Programma

Inleiding

Veel maatschappelijke opgaven overstijgen de grenzen van gemeenten, Rijk of provincies. Tijd dus voor een nieuwe, gezamenlijke aanpak van maatschappelijke vraagstukken, vinden het Rijk en de koepels van decentrale overheden. Het Interbestuurlijk Programma (IBP) voorziet daarin. Dit Interbestuurlijk Programma (IBP) is medio februari 2018 opgezet, omdat VNG, Rijk, IPO en UvW ervan doordrongen zijn dat de grote maatschappelijke opgaven waarvoor Nederland staat, een samenwerking vragen op basis van gezamenlijkheid, gelijkwaardigheid en wederkerigheid. De VNG heeft namens alle gemeenten deze overeenkomst getekend en daarmee is er een inspanningsverplichting.

Gemeenten bepalen zelf hoe hun prioriteiten en begroting eruit ziet. Dat betekent dat de programma's die voortkomen uit het IBP geen landelijke verplichte deelname vragen: elke gemeente staat zelf voor de afweging of ze wil meedoen. Als geen sprake is van landelijke wetgeving is er geen plicht. Maar: met veel partijen werken aan dezelfde maatschappelijke opgaven, mogelijk ook op regionaal niveau, versterkt natuurlijk wel de aanpak en de kans om de beoogde resultaten te behalen.

Het IBP kent de volgende thema's:

1. Samen aan de slag voor het klimaat;
2. Toekomstbestendig wonen;
3. Regionale economie als versneller;
4. Naar een vitaal platteland;
5. Merkbaar beter in het sociaal domein;
6. Problematische schulden voorkomen en oplossen;
7. Nederland en migrant voorbereid;
8. Goed openbaar bestuur in een veranderende samenleving;
9. Passende financiële verhoudingen.
10. Overkoepelende thema's

Ontwikkelingen

Bij de maartcirculaire 2018 is in het gemeentefonds budget voor de uitvoering van het IBP beschikbaar gesteld. De IBP gelden zijn structureel. De extra middelen in het acres van maart voor het IBP zijn niet geoormerkt. Er is de nodige speelruimte voor het inzetten van de middelen. In de begroting 2019 zijn voor het IBP de volgende middelen gereserveerd:

(x € 1.000)

	2019	2020	2021	2022	2023
Gereserveerd vanuit de maartcirculaire 2018	0	490	1.015	1.300	1.300
Besluit programmabegroting 2019 <i>verlaging IBP</i>	-	-	-	280	280
Mobiliteitsagenda Regio Rivierenland	-	26	26	26	26
Nog beschikbaar	0	464	989	994	994

Landelijk wordt aan de invulling van de thema's gewerkt. Zo is er een programmastructuur opgezet met een programmateam en werkgroepen en is er per thema een ontwikkelingspad. Tussen gemeenten zijn vooral ervaringen en kennis gedeeld over hoe het met de opgaven gaat, waar professionals tegenaan lopen bij het interbestuurlijk samenwerken en waar de kansen liggen. Het IBP heeft dit willen ondersteunen middels diverse communicatiemiddelen.

Op een aantal opgaven zijn er afspraken vastgelegd in 2018; zoals binnen het sociaal domein, klimaatadaptatie en het ontwerp klimaatakkoord. Het IBP-programmateam werkte mee aan de aanpak om de tekorten in het sociaal domein te onderzoeken, om oplossingen te kunnen verkennen. Tekorten op de Jeugdzorg bij een aantal gemeenten was en is een van de grootste knelpunten. Gemeenten maken binnen de opgaven een eigen prioritering aan; per gemeente spelen immers andere ontwikkelingen.

De gemeente Buren heeft in 2018 zes strategische opgaven vastgesteld voor de komende bestuursperiode. Voor het bepalen van de strategische opgaven is gekeken naar de opgaven binnen het coalitieakkoord 'Samen, proactief en kerngericht 2018-2022' van de gemeente Buren, de opgaven binnen het IBP en de opgaven die vanuit de VNG en de provincie Gelderland prioriteit hebben. In samenhang kwamen we daarmee op de volgende zes strategische opgaven voor de gemeente Buren voor 2019-2022:

7. Samen sterk in de regio
8. Kerngericht werken
9. Duurzaamheid
10. Visie op transformatie sociaal domein
11. Visie op dienstverlening
12. Omgevingswet

Voor het realiseren van deze zes strategische opgaven zijn daarnaast randvoorwaarden geformuleerd; waaronder middelen, mensen en het IBP. De strategische opgaven samen met de randvoorwaarden dekken de meeste onderwerpen binnen het IBP af; in ieder geval alle belangrijke opgaven voor de gemeente Buren. De doelstelling van het IBP is ook dat het maatwerk is per gemeente. De accenten liggen verschillend per gemeente; we zijn immers allemaal anders. Via de ingerichte structuur kunnen we op deze manier de voortgang van het IBP goed volgen, monitoren en er verslag van leggen. Er is aandacht voor de verschillende facetten binnen het IBP.

Risico's

Op 27 juni 2018 heeft de algemene ledenvergadering van de VNG het programma bekrachtigd. Daarbij is door veel gemeente zorg uitgesproken over de financiële tekorten in het sociaal domein en de effecten daarvan op de gemeentelijke financiën. Wat dat betreft is het IBP voor de gemeenten niet gelijk ook de afronding van het gesprek met het Rijk over de financiële problematiek rond het sociaal domein. Het gesprek met het Rijk over de BUIG-gelden wordt dan ook voortgezet.

Als er als nog resultaat verwachtingen komen vanuit het IBP, kan dat impact hebben op de noodzakelijke personele inzet en budgettaire ruimte binnen het nu gereserveerde IBP budget.

Hoewel het geld vanuit het IBP vrij inzetbaar is voor gemeenten, kan het zijn dat er wel verplichtingen ontstaan binnen de genoemde onderwerpen binnen het IBP. Zo kan het zijn dat we op het onderwerp duurzaamheid de verplichting krijgen om bepaalde normen te halen. Om deze normen te halen, zouden we het geld vanuit het IBP kunnen inzetten. Dit is echter nog steeds de keuze van de betreffende gemeente.

Vervangingsinvesteringen

Programma	Investering	Nadere toelichting	Afschr. termijn	Bedrag van investering
VERVANGINGSINVESTERINGEN 2020				
Bedrijfsvoering	Aggregaat gemeentehuis	Vervanging	10	86.500
Bedrijfsvoering	Mixed Workload Envirement AS/400	Vervanging	5	61.000
Bedrijfsvoering	Storage Area Network	Vervanging (I&A plan)	5	187.000
Bedrijfsvoering	Mobiele telefoons	Vervanging	3	17.500
Totaal 2020				352.000
VERVANGINGSINVESTERINGEN 2021				
Bedrijfsvoering	Koppeling backoffice / midoffice	Vervanging	5	135.000
Bedrijfsvoering	Vervanging servers / serverplatvorm	Vervanging	5	194.000
Bedrijfsvoering	Hardware netwerk componenten	Vervanging	5	45.000
Bedrijfsvoering	Brandmeldinstallatie gemeentehuis	Vervanging	15	22.250
Totaal 2021				396.250
VERVANGINGSINVESTERINGEN 2022				
Bedrijfsvoering	Personenlift gemeentehuis	Vervanging	15	23.500
Totaal 2022				23.500
VERVANGINGSINVESTERINGEN 2023				
Bedrijfsvoering	Beveiligingsinstallatie gemeentehuis	Vervanging	15	135.000
Totaal 2023				135.000

Uitgangspunten

Begroting	2018	2019	2020
Wetgeving	Gemeentewet, Besluit Begroting & Verantwoording Provincie / Gemeente.		
Eigen besluitvorming	Financiële verordening 212 gemeente Buren		
Kengetallen per	1-1-2017	1-1-2018	1-1-2019
Aantal inwoners	26.348	26.365	26.568
Aantal woonruimten	10.846	10.915	10.989
Rentepercentages:			
Vrije algemene reserves	0%	0%	0%
Reserve besteed	0%	0%	0%
Voorzieningen grexen (vorming tegen NCW °)	0%	0%	0%
Renteomslag:			
• investering	1%	0,5%	0,25%
• grondexploitatie ¹	1%	0.5%	0,25%
Financieringsbehoefte	tekort	tekort	tekort
Personeelslasten per			
	1-3-2017	1-6-2018	1-7-2019
Salarispeil (<i>stijging</i>)	3,25% salaris	2,5% salaris	1% extra over 2019 3,25% over 2020 (beide % is schatting)
Functies/ vacatures	Max functionele schaal	Max functionele schaal	Max functionele schaal
Totale formatie	135,75 fte	137,69 fte	144,15 fte
waarvan N-Betuwe / ODR	- 7,22 fte	- 7,23 fte	- 7,23 fte
Formatie griffie	+ 2,34 fte	+ 2,38 fte	+ 2,38 fte
Generaal totaal	130,87 fte	132,84 fte	139,27fte (situatie per 1-04-19)
Ziektevervanging	2,5% van de loonsom	2,5% van de loonsom	2,5% van de loonsom
Opleidingsbudget	1,9% van de loonsom	1,9% van de loonsom	1,9% van de loonsom
Overig:			
Prijsindex:	Percentage uit mei- / junicirculaire voorafgaand aan begrotingsjaar.		
• algemeen	1.40%	2,40%	Meicirculaire 2019
• GWW (voor Wegen en Grondexploitaties)	3,00% n.v.t.	2,50% 2,50%	2,50% 2,50%
Stelpost:			
• onvoorzien	€ 0	€ 0	Nader te bepalen
• individueelKeuzeBudget ²	€ 75.000	€ 75.000	€ 80.000
• korting BTW-cf	€ 0	€ 183.000	Meicirculaire 2019 (gebaseerd op de afrekening 2018)
BTW percentage: - Laag	6%	9%	9%
- Hoog	21%	21%	21%
Uitvoering btw compensatiefonds	Op de begrotingsposten waarvan we de btw geheel of gedeeltelijk terugontvangen v.d. belastingdienst nemen we de kosten netto op in begroting.		
BTW percentage gemengde kosten	90% compensabel 2% verrekenbaar	90% compensabel 2% verrekenbaar	89,87% compensabel 1,36% verrekenbaar
Energiekosten	Gemiddeld verbruik afgelopen jaren x tarief contract (centrale inkoop).		
Gemeenschappelijke regelingen	Zie D.030813: totaal stijgen de kosten van alle Gemeenschappelijke Regelingen vanaf 2020.		

Actuele beheerplannen:			
- Wegen ³	Beheerplan 2016	Beheerplan 2016	Beheerplan 2016
- Civiele kunstwerken ³	Beheerplan 2016	Beheerplan 2016	Beheerplan 2016
- Groen ³	Beheerplan 2010	Beheerplan 2010	Beheerplan 2010
- Riolering (financiële actualisatie) ³	GRP 2017	GRP 2017	GRP 2017
- Openbare verlichting ³	Beheerplan 2013	Beheerplan 2013	Beheerplan 2013
- Begraafplaatsen ³	Beleidsplan 2008	Beleidsplan 2008	Beleidsplan 2008
- Gemeentelijk vastgoed	Beheerplan 2017	Beheerplan 2017	Beheerplan 2017
- Schoolgebouwen	Huisvestingsplan 2010	Huisvestingsplan 2010	Huisvestingsplan 2010

⁰ Netto Contante Waarde

¹ Conform begrotingsvoorschriften gebruiken we dit percentage om rentekosten toe te rekenen naar het taakveld. De rentekosten komen ten laste van de jaarrekening en niet ten laste van de grondexploitatie. Dit laatste is conform raadsbesluit.

² We ramen de loonkosten inclusief het bedrag voor het IndividueelKeuzeBudget (IKB). In de praktijk nemen medewerkers verlof op uit het IKB. Het IKB keren we dan niet uit in geld. Op basis van ervaringscijfers verlagen we de salariskosten met deze stelpost.

³ In 2015 stelde u de Integrale visie openbare ruimte vast. Hiermee gaf u de opdracht voor het harmoniseren van de beleid en beheerplannen naar één integraal beleidsplan voor de openbare ruimte. In 2016 zijn alle beheerplannen met het IBOR gecombineerd.

Rekentarieven belastingen en heffingen

Omschrijving (bedragen in €)	Vastgesteld tarief 2018	Vastgesteld tarief 2019	Rekentarief 2020
Onroerende zaakbelastingen (OZB):			
Percentage van de WOZ waarde	01-01-2017	01-01-2018	01-01-2019
Peildatum economische waarde			
Eigenaar – woning	0,1313%	0,1280%	nader te bepalen
Eigenaar – niet woning	0,2385%	0,2333%	nader te bepalen
Gebruiker – niet woning	0,1832%	0,1755%	nader te bepalen
Hondenbelasting:			
Per hond	€ 64,65	€ 64,65	nader te bepalen
Kenneltarief	€ 353,95	€ 353,95	nader te bepalen
Toeristenbelasting:			
Per overnachting	€ 1,23	€ 1,24	€ 1,27
Begrafnisrechten:			
Jaarlijks onderhoudsrecht	€ 125,50		
personen ouder dan 12		€ 128,51	nader te bepalen
kind van 1-12 jaar		€ 64,26	nader te bepalen
kind onder 1 jaar		€ 32,15	nader te bepalen
urnengraf of urnennis		€ 64,26	nader te bepalen
Rioolrechten:			
Per eenheid woning	€ 217,00	€ 225,00	€ 230,00
Per eenheid niet woning	€ 434,00	€ 450,00	€ 460,00
Precariobelasting op kabels en leidingen:			
Per strekkende meter	€ 5,00	€ 5,00	€ 5,00

TOELICHTING REKENTARIEVEN 2020:

OZB

Tarieven worden inclusief inflatiepercentage bepaald nadat herwaardering is afgerond.

Hondenbelasting

Nog nader te bepalen.

Toeristenbelasting

In 2020 wordt de toeristenbelasting met € 0,03 per overnachting verhoogd. Deze verhoging is vastgesteld in de raad van 6 november 2018 (RV/18/0089889).

Begrafnisrechten

In 2019 komt er een nieuw beleidsplan. De tarieven zijn afhankelijk van de keuzes die de raad maakt.

Rioolrechten

Conform het vastgestelde GRP. Hierin is voor 2020 een stijging van € 5,- voorzien voor woningen en € 10,- voor niet woningen.

Precario

De minister gaf aan dat het tarief precariobelasting bevroren dient te worden op het tarief van 2016. Verdere verhoging is niet toegestaan. 2021 is het laatste jaar dat we precariobelasting mogen heffen.